

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXIX.

V Ljubljani, 15. vinotoka 1886.

List 42.

Angeljski učenik zavetnik za šolce.

Znano je, da so sv. Oče Leon XIII sv. Toma Akvinskega, že davno imenovskega angeljskega učenika, dali in odločili zavetnika, patrona šolam, kakor za univerze ali useučilišča, akademije, liceje, za katoliške učene naprave. Za takega naj ga pošteni šolci, profesorji in učenci imajo, častè, na pomoč kličejo in se mu v večih stiskah in potrebah priporočajo. Ta misel se morebiti premalo med mladino poživlja, premalo povdarja in razširja, temveč je viditi, kakor bi se hotla tako imenitna določba pozgubiti. To ni prav. Šolska mladina ima marsikaj terpeti, zlasti z naučnimi zadevami, prišel je celo čas, da po eni strani mladino v učilne siliijo, po drugi strani pa jo z nezmernimi plačevanji in gostimi šolskimi stroški, premnogimi in dragimi knjigami, pa tudi nekteri z osorno strogostjo ali mušilovstvom iz šol izrivajo, do katerih vender v humanitetnih državah vsi pravico morajo imeti. Ako sv. Jožef, zavetnik vesoljnega katoličanstva, večkrat tako očitno pomoč deli prosvitcem, kar nam posebni častivci sv. Jožefa pričajo: zakaj tedaj bi šolska mladina v stiskah pri svojem patronu sv. Tomažu pomoči ne iskala, zakaj bi se mu s posebnim čiščenjem ne priporočevala, zakaj devetdnevnic itd. njemu na čast ne opravljala? Mislite li, da se angeljski učenik ne bode velikoserčnega skazoval, ako z zaupanjem k njemu prihitimo v težavah?

Da se ta misel bolj poživi, poskusimo jo pospešiti z nekim pomočkom. V večer velikega učenjaka sv. Dionizija Areopagita nam je naključno ali nenaključno pod roke prišel prekrasni dokument, s katerim sv. Oče Leon XIII določujejo angeljskega učenika kot zavetnika šolskega in učenega ljudstva, in odmenili smo se to prelepo pismo v izvirnem jeziku predragim šolcem podati, da ga vsak nekoliko izobraženi dijak in slehern bogoslovec, profesor itd. zvesto bere in povdarja. Glasl se tako-le:

De Sancto Toma Aquinate, Patrono caelestium studiorum optimorum cooptando.

LEO PP. XIII.

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

Cum hoc sit et natura insitum et ab Ecclesia catholica comprobatum, ut a viris sanctitate praeclaris patrocinium, ab excellentibus autem perfectisque in aliquo

genere exempla ad imitandum homines exquirant; idcirco Ordines religiosi non pauci, Lycea, coetus litteratorum, Apostolica Sede approbante, iamdiu magistrum ac patronum sibi sanctum Thomam Aquinatem esse voluerunt, qui doctrina et virtute, solis instar, semper eluxit. Nostris vero temporibus, aucto passim studio doctrinarum Eius, plurimi extiterunt, qui peterent, ut cunctis ille Lyceis, Academiis, et scholis gentium catholicarum, huius Apostolicae Sedis auctoritate, patronus assignaretur. Hoc quidem optare se plures Episcopi significarunt, datis in id litteris cum singularibus tum communibus; hoc pariter studuerunt multarum Academiarum sodales et collegia doctorum supplice atque humili obsecratione deprecari. — Quorum omnium incensas desiderio preces cum differre visum esset, ut productione temporis auferentur, idonea ad rem opportunitas accessit ab Encyclicis Litteris Nostris De philosophia christiana ad mentem s. Thomae Aquinatis Doctoris Angelici in scholis catholicis instauranda, quas superiore anno hoc ipso die publicavimus. Etenim Episcopi, Academiae, doctores decuriales Lyceorum, atque ex omni terrarum regione cultores artium optimarum se Nobis dicto audientes et esse et futuros una pene voce et consentientibus animis testati sunt: immo velle se in tradendis philosophicis ac theologicis disciplinis sancti Thomae vestigiis penitus insistere; sibi enim non secus ac Nobis, exploratum esse affirmant, in doctrinis Thomisticis eximiam quamdam inesse praestantiam, et ad sananda mala, quibus nostra premitur aetas, vim virtutemque singularem. Nos igitur, qui diu multumque cupimus, florere scholas disciplinarum universas tam excellenti magistro in fidem et clientelam commendatas, quoniam tam clara et testata sunt communia omnium desideria, maturitatem advenisse censemus decernendi, ut Thomae Aquinatis immortale decus novae huius accessione laudis cumuletur.

Hoc est autem caussarum, quibus permovemur caput et summa; eminere inter omnes sanctum Thomam, quem in variis scientiarum studiis, tamquam exemplar, catholici homines intueantur. Et sane praeclara lumina animi et ingenii, quibus ad imitationem sui iure vocet alios, in eo sunt omnia: doctrina uberrima, incorrupta, apte disposita; obsequium fidei et cum veritatibus divinitus traditis mira consensus; integritas vitae cum splendore virtutum maximarum.

Doctrina quidem est tanta, ut sapientiam, et veritatem, et virtutem, et bonitatem, et cetera, quae in se continentur, defluentem, maris instar, omnem comprehendat.

Quidquid est vere dictum aut prudenter disputatum a philosophis ethnicorum, ab Ecclesiae Patribus et doctoribus, a summis viris qui ante ipsum floruerunt, non modo ille penitus dignovit, sed auxit, perfecit, digessit tam luculenta perspicuitate formarum, tam accurata disserendi ratione, et tanta proprietate sermonis, ut facultatem imitandi posteris reliquisset, supersandi potestatem ademisse videatur. Atque illud est permagnum, quod eius doctrina, cum instructa sit atque aparata principiiis latissime patentibus, non ad unius dumtaxat, sed ad omnium temporum necessitates est apta, et ad pervincendos errores perpetua vice renascentes maxime accommodata. Eadem vero, sua se vi et ratione confirmans, invicta consistit, atque adversarios terret vehementer.

(Konec nasl.)

Molitve v svetem letu.

Glavni namen teh molitvic je bil, da se doseže mir Rima s Prusijo; to je zdaj po večem doseženo. Gotovo zato, ker pri vsem tem sv. Cerkev, zlasti po katoliških deželah, še zmeraj velike krivice terpi, se te prošnje po sv. maši niso opustile, ampak le nekoliko so se spremenile. Namesto povdarjanja „sedanjih stisk“ se bode odsihdob povdarjalo „pogubljevanje duš“ ter se bo molilo posebno „za spreobrnjenje grešnikov;“ vendar se moli za vesoljne potrebe sv. Cerkve tudi dalje v kratkem pristavku „pro libertate et exaltatione sanctae matris Ecclesiae — za prostost in povišanje sv. matere Cerkve.“

Zadnji škofijski list je prinesel ukaz zastran rožnovenske (roženkranske) molitve za leto 1886. Višji pastir omenjajo: Akoravno so sv. Oče z razpisom od 5. avg. 1885 določili, da se mora navadna letna pobožnost rožnega venca nadalje opravljati, dokler ne minejo sedanji žalostni časi; vendar letos z novim ukazom za vesoljni svet (Decretum Urbis et Orbis) spodbujajo še posebej, da naj se mesec vinotok (oktober) z molitvijo rožnega venca goreče posvečuje. Letos namreč, ko je čas s svetim letom obdarovan, sv. Oče posebej želé, da naj s toliko večji gorečnostjo pomoči pri Bogu prosimo, kolikor večje so splošne in osebne stiske. Te pomoči od božjega usmiljenja pa naj prav posebno prosimo s priserčnim klicanjem k preblaženi Devici in Božji Materi Mariji za njene priprošnje.

Nasleduje papeževo pismo za vesoljni svet, v katerem je naravnost rečeno, da ta molitev naj se zmeraj nadalje opravlja, dokler terpi prežalostni časi, v kakoršnih se zdaj nahaja sv. katol. Cerkev in dokler se namestuiku Kristusovemu polna prostost ne poverne.

Molitev namreč naj se opravlja po vsih stoljnih in farnih cerkvah vesoljnega sveta, kakor tudi po vsih Božjih hišah in molitvenicah (oratorijih) Marije Device, ali tudi po družih svetiših, ktere škofje v to odločijo. Mariji namreč je silno draga ta molitev, pravi namestnik Kristusov. Tudi da naj škofje vernike opominjajo k pogostemu prejemanju ss. zakramentov in k drugim dobrim delom.

Milostni gospod knez in škof konečno vevajajo čast. gg. duhovnim pastirjem, da naj v duhu sv. Očeta spodbujajo svoje vernike k goreči molitvi sv. roženkranca, k prejemanju ss. zakramentov in k spolnovanju dobrih del. Nasledujejo potem molitve, kakor naj se nadalje molijo po sv. maši in pristavljajo, da s 1. listopada (novembrom) naj se začno te molitve moliti tako kakor so po novem nekoliko spremenjene in so ravno tako sklenjene s 300 dnevi odpustkov. —

Goreče molitve poštenih vernikov so toliko bolj potrebne, ker še zdaj, v tako svetem času, ni brez nehvaležnih ljudi, kateri v obilnosti uživajo velike dobrote božje; vendar niso ne velikonočne spovedi opravili in se tudi zdaj za sveto leto k temu ne pripravljajo; temu ravno nasproti pa se celo še bogokletno norčujejo in prederzno žaliyo Boga, ki jih po taki poti k pokori kliče. Slišijo se take pritožbe, in življenje marsikterih nam to spričuje. Zato se pa ni čuditi, da nad nehvaležne po dolgem prizanašanji pravice Božje strašan polom pride, kakor nad Helijeva sinova in neštivilne druge, kar se od blizo in od daleč sliši skoraj dan na dan, ker za grehom mora strah in kazen priti, — to ni drugač mogoče.

Beseda v pomislek kranjski duhovščini.

Eva največjih, ako ne naravnost največja napaka kranjskega ljudstva je, osobito po Gorenjskem in Notrajskem, tako zelo razširjeno žganjepivstvo. Ni mi namen, da bi popisoval žalostne posledice te strasti v gmotnem in pravem oziru — znani so dovolj — samo to derzno terdim, da, ako bi peklenško veličanstvo delilo redove svojim vernim priveržencem, dobil bi gotovo ne malo odliko oni, ki je vpeljal žganjepivstvo; kajti veliko je število tistih, ktere je ta nesrečna strast pahnila v časno in večno nesrečo.

Razne so sredstva, ktere so nasvetovali človekoljubi zoper to napako, ali pravega vsepa še niso dosegli do sedaj, kajti skušnja nas uči, da vse postave zoper žganjepivsko pijančevanje, kakor so jih vpeljevali po nekterih deželah, so le „paliativna“ sredstva, ki sicer overajo pijančevanje na zunanje, a toliko bohotneje se razširja na skrivnem. In kaj pomaga postava pri pijancu, osobito pri „šnopsarju“? Ako je tudi kazuovan, napil in upijanil se bode po prestani kazni zopet, kajti „pijanec se spreoberne, kader se v jamo zverne.“ Razumeje se, radikalno (korenito) sredstvo bi bilo, da bi se prepovedala prodaja špirita za uživanje, iz kterega se prireja največ žganja, a tega vsled finančnih in dražih razmér v državi ne storé. — Skušnja nas uči, da se je zoper žganjepivstvo obneslo do sedaj le eno sredstvo, in to so bratovščine treznosti. Ako se je s tem sredstvom neprimerno veliko doseglo v Ameriki, na Irskem, Slovaškem itd., ne bi li bilo to mogoče tudi pri nas? Da bi pa bratovščine več storile, nego vse postave, je vzrok v tem, da bratovščine dajejo svojim udom čeznaturne sredstva v dosego odločenega cilja, to so odpustki, molitev, večkratno prejemanje ss. zakramentov itd., in to ni malega pomena v zatiranju vsake strasti, tudi žganjepivstva, ki ima v svojih posledicah, rekel bi, vse grehe.

Ako bi bile toraj bratovščine treznosti koristne, je nadalje vprašanje, kdo bi se sprejemal v to bratovščino. Morebiti li sami pijanci? Ne! Pervič bi se jih le malo vpisalo, temveč bi se terdilo nasprotno, od te strani bi bilo pričakovati največjega upora, zaničevanja in zasramovanja. Drugič bi bila bratovščina nekako zloglasna, ako bi se sprejemali sami pijanci; v velicih mestih so sicer zadruge tatov, goljufov, roparjev, pijancev itd., ali ti se podpirajo, da kradejo, goljufujejo, ropajo, pijančujejo itd., da bi se bili pa taki in enaki nepridneži kedaj združili, da bi se bili odpovedali svojim strastim, tega še ni bilo slišati. In kdo, ki hoče kaj veljati, hotel bi pristopiti k taki bratovščini? Ne toraj tako, ampak k bratovščini treznosti bi imel prost vstop vsakdo, tudi taki, ki še niso nikdar pokusili žganja in sploh nobene žgane pijače ne, in ravno ti bi bili tako rekoč njeno

jedro, kajti po eni strani bi dokazali, da se je mogoče zderžati žganja, po drugi strani pa bi se obvaroval marsikdo, da ne bi padel tej strasti v žrelo v bodočnosti, in s tem bi bilo že mnogo doseženega. S tem pa ni rečeno, da so pijanci izključeni: naj le pristopajo, pa se poboljšajo. Posebne važnosti pa bi bilo tej bratovščini tudi ženstvo. Upati bi bilo, da bi se je ono rajše vdeleževalo nego možki in ono bi imelo sveto nalogo, da zabranjuje to strast v svoji družini. Vsaka mati, vsaka dekle, ki bi pristopila, zavezala bi se s tem, da bode vse storila, da se v njeni družini zatrè to zlo, da mož in otroci, pa tudi deklice in hlapci ne bodo pijanci. „šnopsarji.“

Kako daleč pa naj bi segala omejitve vživanja upijanljivih pijač? Ali naj bi se udom bratovščine prepovedalo vživanje vina, piva, mošta; ali samo žganja in vsih žganih pijač? Morebiti bi zadostovalo poslednje. Glavni namen bratovščine bi bil boj zoper špirit in sploh zoper vse žgane pijače. Zatorej bi se zavezali bratovski udje: nikdar ne pokusiti nikacega žganja, tudi razolije in likerjev ne, kajti ta pijača ni drugzega, nego špirit, zmešan in popravljen z raznimi dišavami in sladkorjem. Vino, pivo, vsakojaki mošt, pa bi smeli vživati, toda varovati bi se moral vsakdo, da ne bi se upijanil. Sploh bi bilo treba pri tej točki velike previdnosti, da ne bi se ravnalo prestrogo, pa tudi ne premehko, ter bi se zadela prava srednja pot. Že pregovor pravi: „Srednja pot, zlata pot.“

Pri tej reči pa ni pozabiti še neke reči, in ta je: verjetni vspanje bratovščine. Je li misliti, da se bode sad bratovščine precej in v večem pokazal? O tem pač dvomim. Ti, ki so sedaj zapadli špiritu, bodo težko vstali v večem številu, a upati je, da bodo bratovščine omejile žganjepivstvo in sčasoma z Božjo pomočjo odpravile. In ako bi se vsako leto odpravile le tri pijanosti v vsaki fari, koliko dobrega bi se storilo, koliko žaljenja Božjega bi se odvernilo!

Letos je ravno sveto leto, čas posebne milosti Božje, toraj tudi najprilicneje, da se nekaj ukrene, da se odpravi žganjepivstvo, to pogubonosno zlo našega ljudstva.

Naj bi služile te skromne verstice v to, da bi povedal še kdo drugi o tem svoje mnenje.

Z Dolenjskega.

Sv. Vincenca družba v družbinskem pomenu.

Le po katoliških mestih in pokrajinah dela in cvete sv. Vincencija družba, in tudi tukaj tedaj se trudi katoliška Cerkev po Vincencijevi družbi, da bi potrebnim revnim kaj se pomagalo. To dela Cerkev iz ljubezni do ubogih, v katerih vidi otroke Kristusove, in ne iz želje komu kljubovati; sej ravno Vincencijev brat povdarja, da pri dobrem delu naj ne vé levica, kar dela desnica. Poglejmo pa tukaj le ob kratkem, na kaki način Vincencijeva družba rešuje del družbinskega vprašanja. Ako se terdi, da je družbinsko vprašanje pred drugim vprašanje za kruh, potem ravno Vincencijeva družba rešuje dobri del tega vprašanja v resnici. Veliko delavcev je brez kruha, ker so ali bolni ali pa brez dela. Udje Vincencijeve družbe obiskujejo te nedelavce, ki brez svojega zadolženja ne delajo, sramožljive ubožne; obiskujejo po njihovih stanovanjih in jim po svoji moči pomagajo. Na milijone različnega živeža in obleke, kar družbe vsako leto razdelé, pričuje jasno, koliko lakote in mraza se s tim odverne, pa koliko obupnosti, ktera je kakor vrata k mnogim pregreham in hudobijam. In ker so udje družbinski iz različnih stanov in društev, so znani z

različnimi razmerami in okoliščinami, zato lahko delajo na to, da zamorejo oni, ki so brez dela, delo dobiti in tako sebe in svojo družino preživiti, ter se obvarujejo lenobe, ki je začetek vseh gerdobij.

Toda mi družbinskega vprašanja ne smemo tako omejiti, kakor da bi zadevalo samo obleko in živež. Ne dá se dopovedati, koliko dobrega sploh zamorejo storiti te družbe in koliko hudega odverniti v človeškem družbinstvu. Poglejmo n. pr. na djanje tega društva v Gradcu, kakor ga „Kath. Wahrheitsfreund“ oziroma na l. 1883 naznanuje. Poročilo pravi:

Človek se ne živi samo ob kruhu, ampak o-i besede Božje, to jemljejo si k sercu udje družbe Vincencijeve, ko svojim varovancem ne priporočajo samo verskih in kristnih spisov, temveč jih pri obiskovanji kar sami prinašajo. Tudi še tako ubožen človek rad kaj bere, posebno v velikih mestih; če nima dobrega branja, seže po slabem, kar se mu po neverških in kužljivih spisih dostikrat zastoj podaja. Verska berila pa so jéz proti takim neverškim zapeljivcem v družbinstvu, naj dražji zaklad sv. vere in čednosti.

Kar Vincencijeva družba še posebno odlikuje, je ljubezen do mladine. Pač mora človeka, posebno pa še kot kristjana užaliti, ako vidi, kako mladina, ta setev države in cerkve, večkrat telesno zanemarjena in pravno nezavarovana vrašča, in da le malo samostojna postane, se verže v naročje pregrehe in zapletke prenapetih misel in zvijač raznih zapeljivcev. Tukaj je delovanje Vincencijeve družbe kakor zamašenje studenca, kateri s svojo strupeno vodo družbinsko revščino poplavlja. Z nekaterimi vzgledi naj poznamjamo, kakošno skerb imajo družbe za telesni in dušni blagor mladine. V Gradcu preskerbljenih bilo je 772 otrok, in v Ljubljani povikšana je bila otroška sirotišnica za 110 otrok. V Londonu 28 konferenc te družbe neprestano dela, da svojim varovancem ohranijo pravo vero, da jih spravljajo v katoliške šole, in jim po razpustu iz naprave varno življenje zagotovijo. V ravno tem pomenu dela 137 Irskih konferenc, katere preskerbujejo 16.885 družin. V Španiji je 2.294 rokodelskih učencev od varstvom te družbe. Na enak način trudijo se tudi družbeni udje po Italiji, in gledajo na to, da mladina pride v dobro varstvo. Tako morale so se v Neapolju zaradi pospeševanja katoliških šol zapreti luteranske tri bibliške šole, in v Tivolu pri Rimu podučevala je konferenca sama 300 otrok v veronauku. Vincencijevi bratje na Dunaju imajo 27 različnih oddelkov ali konferenc, katere 1421 družin obiskujejo. Po njihovem vpljivu bilo je l. 1882 v red spravljenih 178 necerkvenih zakonov, in tako se je postavil temelj k srečnemu družinskemu življenju, in da svoje otroke zamorejo dobro vzgojevati. Pa ne naštevajmo več števil, ampak pogledjmo še djanje Vincencijeve družbe na Nemškem. Okraj Berolinski ima vsega skupaj 28 konferenc, katerih 10 s 600 djanskimi udi se šteje k glavnemu mestu. 773 potrebnih družin se je podpiralo prejšnje leto, pa tudi za mladino se je veliko skerbalo. Razun azila (pribežališča) za 40 otrok napravila je konferenca v Potsdamu sirotišnico za 100 gojencev in razdelila je vsak dan ubogim učencem juhe. V Poznau, kjer udje delajo v prav težkih razmerah, štela je družba v 27 konferencah 665 delavnih in 260 častnih članov, kateri so podpirali 934 družin, izdali 21.234 frankov in 700 otrokom varstvo dobili. Dvanajstere konference v Essen-u so silo dobrotno vpljivale na prav veliko število delavcev v velikanski Kruppovi delavnici. Na prošnjo renskega deželnega ravnatelja, da naj bi konference v varstvo in nadzorstvo sprejele zapuščene razposajene otroke, so se tej težki nalogi podvergle z velikim vspanjem. V Draždanih družba ni le mnogo šolarjev sprejela v

varstvo, temveč napravila je tudi pribežališče, katero oskerbljujejo sestre redovnice, da družba ubogim otrokom deli hrano in obleko.

Nadzorstvo izpuščenih kaznjencev je v resnici veliko delo človeškega družbinstva, in pa tudi težko, in žali, da se prepogosto zanemarja.

Vincencijeve družbe prevzele so v marsikaterih deželah in pokrajinah, n. pr. v Španiji, tudi to za družbinski blagor tehtno opravilo. Iz spoštovanja dobrodelne Vincencijeve družbe in iz priznanja njenega prizadevanja je nedavno nadpredsednik Vesfalski prosil konference Monastiške okrajine, naj sprejme varstvo in vodstvo odpuščenih kaznjencev.

Po vseh teh podatkih, ki so le poveršni načert vsega djanja, se ne smé prezreti glavna naloga Vincencijeve družbe. „Naš glavni namen“, tako glasi se v nekem poročilu Antverpenske konference, „je duš zveličanje; telesna podpora je le sredstvo, ki naj dušno revščino ozdravi. Naj boljši pripomoček pa, ob enem tudi telesno zlo ozdraviti, je sprava duše z Bogom.“ Ravno v tem je največji meddružbinski pomen Vincencijeve družbe, da se odstrani naj hudobnejša korenina vse meddružbinske revščine, ter nevera in nenravnost, in da se namesto tega zasaja v serca kal strahú Božjega in leponravnosti, iz česar raste časna in večna sreča. Dokler Vincenška družba s časnimi pripomočki, z besedo in vzgledom, za to skerbi, da se ljudstvu vera ohrani, dotlej rešuje en del meddružbinskega vprašanja, ki strah dela, rešuje bolje, kakor pa bi se z enostanskimi časnimi pripomočki pri delavnem občinstvu to zgodilo.

K temu bodi še pristavljeno nekoliko poročila o Vincenški družbi v Ljubljani, zlasti od 24. aprila do 31. dec. 1885.

Vstanovljeno je bilo društvo 24. aprila 1876. S tem dnevom začelo je društvo v Ljubljani svoje človekoljubno delo.

Naznanilo pravi med drugim, da posebno važno za društvo je lepa okrožnica, poslana društvu od splošnega svetovalstva v Parizu 28. oktobra 1885. Naznanivši papeževo pismo (breve) od 12. maja 1885., v katerem sv. Oče Leon XIII imenujejo in postavijo sv. Vincencija Pavljanskega za posebnega priprošnjaka pri Bogu za vse bratovščine kerščanske ljubezni, ki se nahajajo po vsem svetu in se v svoji očetovski ljubezni posebno slavno spominjajo Vincencijevih društev; priporoča se prav priserčno društenikom, naj se navzemo duha sv. Vincencija, naj neprestano delajo po njegovem zgledu, in naj si resno prizadevajo razširjati to prekornostno društvo. Prizadevali so se razširiti društveno delavnost ne le v Ljubljani, marveč potrudili se tudi po drugih mestih v deželi zbuditi nove konference. Kakšen je bil vseh, bode se kmalo pokazalo.

Kakor prejšnja leta, tako se je tudi letos v Marijanišči večkrat predstavljal priljubljeni Müllerjev božični oratorij, vzvišenopesenska igra „Živela Avstrija!“ Za božično slovesnost so namreč gojenci v Marijanišči vsim v prijazni opravi, vsaki govornik bivši v narodni noši, prav v zadovoljnost deklamovali in peli; predstava je pred vsem sposobna zbudjati patrijotično-dinastično čuvstvo pri malih in odraslih.

Najzanimivejši in veselejši prigodek v tem času, ki ga obsega to poročilo, je zidanje in blagoslovljenje hišne kapele v Marijanišči

Stvar dobro prevdarivši sklenil je odbor kapelo zidati po načertu, ki ga je izdelal profesor na c. kr. obertnijski šoli v Gradcu, g. Adolf Wagner. Z dnem 8. aprila se je delo v roke vzelo; 2. maja je postavil tesar že krov na kapelo, 21. je bila že pokrita. 12. junija je bil križ na stolp postavljen, 22. junija so dečki iz sirotišča pripeljali zvon, težek 1 stot, in drugi dan so

ga obesili v stolpič; 30. junija je bil obok doveršen in 18. julija so odmaknili podpornje.

Ometanje in likanje je bilo doveršeno konec sept. Dobila je kmalo še lep tlak, zale okna, ličen kropilni kamen. O Vseh Svetih je začel Borovsky malati kapelo, kar se je prav lepo zveršilo, in 20. novembra postavil J. Vurnik lepo menso pri altari s tabernakelnjom. (Pozneje tudi leca in klopi, orglje so zdaj v delu itd.)

Kapela je bila tako dodelana za silo. Blagoslovili so jo prečastiti knezoškof dr. Jakob Misija 26. novembra zjutraj ob 8 v navzočnosti dvanajst mašnikov. Pričujoč je bil tudi sl. g. deželni predsednik s gospo soprogo, in mnogo drugih dobrotnikov. Priserčne in blage besede prečastitega gosp. kneza in škofa, ki so govorili dobrotnikom in otrokom v tem zavodu, pa pristop otrok k mizi Gospodovi med sv. mašo to bode ostalo v živem spominu navzočim.

Prečastiti provincijal o. Evstahij so blagoslovili križev pot, katerega je podaril neimenovan dobrotnik, in od 4. decembra je Bog in Zveličar naš v podobi kruha pričujoč v tabernakelnju; sv. Oče so podarili altariju privilegij za vsako sv. mašo. Začeni s 26. novembrom se vsak dan v kapeli opravlja daritev sv. maše, ob nedeljah in praznikih pa je dopoldanska in popoldanska služba Božja s pridigo, ki jo opravlja preč. g. bogoslovski prof. dr. Fr. Lampe. Recimo še, da je dobrotnik podaril lep ciborij (izdelal mojster Tratnik), da je v adventu postavil mojster Dogan lepo spovednico, da so dobili o Božiču lepo kovano omrežje, katero je omislil tretji red, a napravil g. A. Belec, in da so dobili zalo svetilnico pred altar itd., je s tem povedano, kar se je zgodilo v društenem letu 1885 pri kapeli.

Preljubi Bog naj pa izbudi še mnogo dobrotnikov, da se poplača še dolg, kar ga je in da se bode moglo napraviti pri kapeli, kar še manjka. (Konec nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Vprašanja pri poslednjih duhovskih poskušnjah.) E jure canonico: 1. Quomodo et quando amittitur jus patronatus?

2. Qualemnam influxum exserit error in contractum tum sponsalium tum matrimonialium? J. Smrekar.

Ex exegesi: Fiat lingua vernacula exegetico — homiletica expositio pericoparum epistolae atque evangelii, quae leguntur Dominica 14. post Pentecosten, nimirum, epistolae ad Galata cap. 5. a versu 16. usque ad v. 24. inclusive, et evangelii s. Matthaei cap. 6. a versu 24. usque ad v. 33. inclusive. Dr. Klofutar.

Vprašanja iz duhovnega pastirstva: 1) V katerem oziru je spovedna molčečnost dokonita dolžnost?

2) Quomodo Confessario agendum cum marito tempore Jubilaei confitenti, quod hucusque reticuit, se copulam cum privigna sua commisisse perfectam?

3) Ktere dolžnosti ima duhovni pastir do svojega duhovnega pomočnika? A. Zamejic.

Keršanski nauk:

Učencem ljudskih šol naj se vpraševaje razloži dvojna resnica: a) prav dobro je spovedovati se tudi malih grehov, in b) dolžni smo večkrat se spovedovati.

A. Zamejic.

E theologia dogmatica: 1. Exponantur breviter discrepantiae dogmaticae inter ecclesiam catholicam et schismaticam (orthodoxam).

2. Ex verbis institutionis probetur vera et realis Christi praesentia in Sa. Eucharistia et veritas sacrificii Eucharistici.

E theologia morali: 1. Quomodo praeceptum ecclesiasticum diebus dominicis et festis missam audiendi impleri debet?

2. Data definitione possessoris bonae fidei, exponatur: quid? cui? ubi? cujus expensis et quo tempore restituere debet, ac quando ab hoc officio liber est?

Iz Ljubljane. (Oddajani darovi.) (Dalje). 25. majnika. Za cerkev Jezusovega presv. Serca 104 gld. 20 kr. oddal odborniku za zidanje pn. g. kanoniku Ant. Urbasu.

26. in 31. dto. V knezoškofijsko pisarno: 164 gld. za varhe Božjega groba v Jeruzalemu; 390 gld. 31 kr. zbirka za sv. Očeta papeža; 131 gld., 1 cekin za 10 frankov in 66 kr. za srednje-afrik. misijon.

1. rožnika. Poslal v Zilsko Bistrico č. g. župniku Luku Vavtižarju za ondotno cerkev sv. Martina 87 gld. 50 kr. zbirka.

16. dto. Za hišo katol. rokodelskih pomočnikov v Ljubljani izročil č. g. kat. Ant. Keržiču 107. gld.

16. dto. Prečast. P. provincijalu Evstahiju 66 gld. za napravo čč. oo. Frančiškanov v Rimu (pregnanih iz svojega starodavnega samostana „Ara-Coeli“ na Kapitulu).

Prečast. P. Maksu Stranjšaku, misijonarju v Filiopolu pri škofu Robertu Menini-ju, oddal: 1) sploh za Bulgarijo 166 gld. 42 kr. (med tem posebej 35 gld. za sestre v Sofiji, in 5 gld. za ranjene na vojski); 2) 55 gld. za Adrijanopolske misijone oo. Resurekcionistov in 41 gld. za ondotne sestre; 3) 45 gld. iz darov „za naj potrebniji misijone.“ Skupaj 252 gld. 72 kr.

29. dto. P. n. gosp. kan. Zamejcu kot vodniku sv. Detinstva 149 gld. zbirka.

30. P. Edmuudu Hagerju „za razširjanje sv. vere“ 275 gld.; 50 gld. za misijone v Kini; 20 gld. za Anam in Tongkin. (Dalje sledi.)

Pri sv. Lenartu. Kakor je bilo že v „Darici“ naznanjeno, se je ljudski misijon pričel 23. kimovca. Prišla sta dva misijonarja, čč. oo. Adolf Pogorelec iz Ljubljane in Jožef Meglič iz Celja. Dohod je naznanjal mogočen strel, in milo zvonjenje domače farne cerkve in tudi sosednje podružnice sv. Valentina, fare Javorske. Popoldne tistega dne začel se je, kakor navadno, otroški nauk in spoved. Slišal sem popred ugovore, tudi od bolj veljavnih, da v takih malih župnijah ni vredno obhajati misijona. Ali taki ugovor je ničev; kajti, pokazalo se je, da tudi v malih župnijah se lahko vnamejo ljudje. da lepi govori, molitve, in druge pobožnosti veliko sadú obrodé, in sto in stokrat je poplačan trud. ako se le en sam grešnik spreoberne, ena sama duša reši! In morem terdití, da se je tukaj še kaj več zgodilo; kajti, take vneme ne samo domačih, ampak tudi sosednjih fará bi ne bil pričakoval. Z začetkom, res da, ljudje sami sebi niso verjeli, pričakovali so, kdaj da bodo misijonarji prepovedali delo na polji, kajti misel bila je splošna, da za časa misijona ne smé se prav nič delati, kakor o kakem prazniku. Ali čujte! Prav nič niso misijonarji dela prepovedovali, temveč sleherni, kateri je enkrat slišal mikavne govore, je sam od sebe delo popustil — in hitel je v cerkev. Nobeden ni hotel doma ostati; komaj po eden bil je doma, da je varoval živino in opravil hišne potrebe. In marsikteri se je pozneje pokesal, ako je začetkoma kak govor zamudil. Marsikteri se je tudi popred ustil, da ne bode jokal; ali ni mu obveljalo, posebno pri govori n. pr., za duše v vicah, pri „spravi,“ o izpostavljenem sv. Rešnjim Telesu, pri sklepnem govoru so obile solze in glasni zdihljeji jasno naznanjevali, kako globoko v serce jim segajo govornikove besede.

Vsak dan bile so tri pridige: zjutraj ob 6 po sv. maši med izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom; ob 10 po molitvi sv. rožnega venca in pred péto sv. mašo; in popoldne ob 3 po opravljenem sv. križevem potu. Naj lepši, se vé, je bil sklep misijona 29. kimovca.

Misijonski križ, kterega je Janez Gosar, Dupljanec, umetno izdelal, bil je pripravljen pred farovžem. Pet duhovnov, t. j., dva misijonarja, g. Matej Jerab, župnik Javorski, in gosp. Janez Sušnik, kaplan iz Selc, ki sta tudi celi čas misijona neutrujeno spovedovala, in domači gospod duhovnik, pridejo v cerkveni obleki, štirje mladenci čakajo, da bodo križ nosili, in štiri černo oblečene dekleta z gorečimi svečami. Po slovesnem blagoslovu misijonskega križa se prične spreved okoli cerkve, in v cerkvi se misijonski križ obesi na pripravnem mestu, leci nasproti. Kakor o prihodu, tako tudi za odhod se oglasijo zvonovi in zagromé možnarji za slovo, kakor da bi jim hotli klicati z obilno množico: Bog Vam, častiti misijonarji, stoterno poplačaj Vaš trud!

Zdaj po končanem misijonu ne slišiš drugzega govoriti, kakor o lepoti sv. misijona. „Ti ne veš, kako rada jest zdaj svojo mater vbogam,“ se sliši neka deklica, „kako pa jest zdaj nič ne kolnem,“ se glasi zraven mladenec; in tacih prizorov bi zamogel obilno navesti. Kako veselo prepevajo pesem o „misijonskem zvonu“! Naj h koncu še opomnim, da je bila cerkev tudi zunaj po zmožnosti okinčana. Zraven napisal v cveticah: „Dobro došli,“ je značil drugi napis na lopi pred cerkvijo želje faranov:

Pozdravljamo Vas, misijonarji očetje!
Bog blagoslovi Vaše početje!

Hraše v Hrenoviški fari, 6. vinotoka. Sprejmi, draga „Zgodnja Danica,“ v svoje cenjene predale par veretic iz moje neukretne roke. Poslovil se je danes od nas prečastiti gosp. dr. J. Sterbenc, deželni poslanec, bivši župnik itd., ter se je podal na svojo novo dekanjsko faro v Leskovec pri Kerškem. Blagi gospod bival je med nami blizo 9 let v blagor dušni in telesni nas faranov. V Hrenovicah še ni bilo nikoli župnika, ki bi bil toliko po „hribu“ naredil in pre naredil, in lahko se bodo njegove besede vresničile, kakor je pri neki družbi, rekel, namreč: „Moj naslednik se me bode lahko z veseljem v molitvi spominjal.“ Res, gospod je vravnal vse farovško poslopje in drugo pohištvo, polje zasadil s sadnim drevjem tako, da se je veselje sprehajati po farovškem polju. Farovž je bil prej že ves razdjan, hlevi poderti, polje v slabem stanji; vse je bilo pusto in prazno. Vse to je gospod popravil, vravnal, in na novo napravil prečudno lepo in koristno, ne da bi kdo kaj pridajal, ali sploh kaj delal zraven.

Ne bom govoril, kaj je dobrotljivi gospod delal za cerkvene in pa za dušne potrebe naše fare; zarad tega ostane blagi gospod župnik v veselem in nepozabljivem spominu med Hrenoviškimi farani. — In Vam, prečastiti gospod dekan, želimo prav iz serca vsi, da bi Vas ljubi Bog še mnogo muogo let zdrave in vesele v prid vernih Vam izročeni ovčic ohranil, ter Vam tisučero povračal vse, kar ste nam dobrega storili!

Za dobrote vse bogate,
Ki ste jih delili tod,
Vas zapisal v bukve zlate,
Mili bode naš Gospod.

Cela fara zdaj spoznava,
Kaj ste bili Vi za nas;
Naj zahvalo Pivka, Sava
Nosí vsaki dan do Vas!

Dobri Bog naj Vas ohrani
 Še prav mnogo — mnogo lét,
 Vas nezgode vsake brani,
 Sprejme svoj dan v boljši svet.

Š. D. H.

Zbornik *) cerkvenih govorov na slavo ss. Cirilu in Metodu. Namen vseh govorov, pravi učeni gospod, in razprav v tej knjigi je: probuditi v „Slovenih“ hvalnost za neprecenljivi dar sv. vere. V drugi vrsti navduševati merzle za narodnost slovansko, kateri sta ss. brata temelj postavila s poslovenjenjem svetih knjig. Gledé perve namére so vsi govori hvale vredni; gledé druge pa so nekateri pisatelji malo pretirali, zlasti tjer govoré o nemških škofih. (VIII. str. 41. 42., XVII. str. 96. malo XXVIII. str. 158, XXXIII. str. 191.) V tej jako kočljivi stvari bi naj pravilniše bilo držati se izrazov sv. očeta Leona XIII v slavni okrožnici „Grande munus“. Ako davno storjene grehe in napake zopet na dan spravljamo, ne bomo toliko koristili dobri stvari, kakor če jih ali celo nič, ali le pomilovaje človeško zmoto in slaboto omenimo; posebno kar tiče razpore med narodi in narodnostmi je treba dandanes, ko je vse razdraženo, velike previdnosti, da se olje v ogenj ne vliva. Navdušeni „Sloven“ P. Stanko Skrabec v 9. vezku VI. tečaja „Cvetja z vertov sv. Frančiška“ na platnicah, presojajoč Zbornika, hvali posebno dva „bisera“ in zgleđa prave cerkvene zgovornosti: dve pridigi od č. g. „Mihajlko Vuga“. Najbolj mu je všeč, da piše g. Vuga po domače „Sloven, slovenski.“ ne po češko „Slovan,“ ali po rusko „Slavjan“. **) Potem pravi P. Stanko, da mu je zoperna beseda „Slovan“ in naj ljubše bi mu bilo, da se imenujemo mi Slovenci: Kranjci. Menda s to opazko ne bo slovenskih pisateljev spreobernali, da bi za naprej rajše pisali „kranjski“ kakor „slovenski“ jezik. ***) Različno je mnenje jezikoslovcev gledé etimologije besede Sloven, slovan, slavjan: prvo izvajajo iz slovo — beseda, češ. nasproti nemim (mutastim) Nemcem so se imenovali slovene, t. j. različno govoreče. Slovan menda ravno tako od slova — beseda, in Slavjan od slave? Učeni g. Terstenjak razlaga besedo Slovan iz sankritskega. Pa to le intra parenthesis.

Razgled po svetu.

Sedanji stan. Piše se o novi politiki in nepolitiki toliko, da se na zadnje nič ne vé, pri čem da smo. Avstrija in Prusija ste v zvezi. Prusija ni zanesljiva zavetnica; Rusija se je izmuznila iz tricarske zveze; Anglija Italija (no, se vé, da?) in Avstrija zvezo delajo; Rusija in Francija v zvezi; Avstrija hoče samostojno Bulgarijo;

*) Omenili smo o svojem času, da utegnemo o tej knjigi še kako besedo spregovoriti; naj se to zgodi po prevdanku dobrega prijatelja poleg privatnega pisma. On piše, kakor sledi zgorej. Vr.

**) V tem P. Stanku radi priterdimo; tudi eden učeni „slovenskih,“ ali recimo: „ilirskih“ pisateljev v Rimu nam je pisal v enakem smislu; vendar malo mučno se je včasih ogibati te besede zaradi dvoumja. „Slovan“ beseda je bil o svojemu času nasvetoval Metelko. „Slavjan pišejo Hrvatje, zdi se pa malo pravilno, kajti pisati bi se moralo ali „Slavijan,“ ali pa „Slavlján“, toda s tim ni terdim, da tako pišimo.

***) To bi se reklo Hervate posnemati, ki so se umaknili Gajevcem in pišejo „hervataki,“ ne več „ilirski“; mi „Kranjci“ pa ne opravimo nič: nas imajo že „Štajarci“ in drugi dragi sosedje preveč v mavhi; Metelko in vsi veljavni pisatelji so za „slovensko in „Slovenijo.“

Avstrija se ne bo z orožjem upirala, ako Rusija stopi na Bolgarsko itd. Quousque tandem? Ali se ne vidi zopet, da brez katoliške politike je vse nezanesljivo!

Francoski odpadniki se napihujejo s svojimi novimi kanoni in granatami, kakor Golijat s svojim tkavskim vrtilom; kdo vé, kaj pa bi bilo, ako bi se Bog zoper te lomastuhe križa še enkrat poslužil krivovercev in bi Bizmark v drugič pogledal čez mejo proti Parizu? Rusa zdaj slikajo kakor kacega Nabuhodonozarja, ki je zmožen vsim kljubovati. To se bo videlo. Sram nas je, da tako velik lev — ne velikodušno, ampak neusmiljeno in nemško dela s katoličani; boleti mora slovansko serce, da tako lepa moč sama sebi nesrečo pripravlja.

V Bulgariji je živ razpor. Neki uporniki proti bulgarski vladi, hoteči volitev kneza odverniti, so bili z batinami in kamenjem pregnani, na ruskem konzulatu pa jim je potem bilo postreženo s kruhom, vinom in žganjem. Potem so rogovileži streljali na nemški in angleški konzulat. Ruski konzulat je odpovedal občenje z bulgarsko vlado.

Bratovske zadeve.

I. Molitvenega apostoljstva.

Dobri nameni, na ktere naj molijo udje molitvenega apostoljstva v mescu oktobru.

1. splošnji namen.

Spreobrnjenje nevernikov.

Udom molitvenega apostoljstva so sv. Oče Leon XIII podelili 100 dni odpustka za vsako dobro delo, katero se daruje v tisti namen, kterega določi vodstvo molitvenega apostoljstva za vsak mesec posebej. Od zdaj naprej bo tudi „Zgodnja Danica“ v začetku vsakega mesca naznanila ta namen.

Za ta mesec nam vodstvo molitvenega apostoljstva priporoča molitev za spreobrnjenje nevernikov, vabi nas, da naj izprosimo milijonom nevernikov pravo luč sv. vere. Kdor ne veruje v edinega pravega Boga in v Jezusa Kristusa, kdor ne živi po njegovih naukih, ta ne more zadobiti odpuščanja svojih grehov in vsled tega ne more postati otrok Božji; tudi se ne more vdeleževati bogatih zakladov sv. Cerkve in nima upanja priti po smerti v nebeško kraljestvo, in tako je nesrečen za čas in za večnost. Iz tega se razvidi, da je sv. vera vsakemu potrebna, kdor hoče deležen biti odrešenja Kristusovega. Ker je tedaj sv. vera prva podlaga časne in večne sreče, je gotovo, da presv. Serce našega Zveličarja, ki v svoji neskončni ljubezni do nas vedno gori za pravi blagor človeštva, najprej dela na to, da vse, ki tavajo v temi nevére, privede k spoznanju večne resnice. Kdor tedaj po svoji moči sodeluje za spreobrnjenje nevernikov, ta spolni najpoglaviteje in najsvetejše želje presv. Serca Jezusovega.

Razločujemo pa tri verste nevernikov. V prvo versto se štejejo oni, ki so v neveri rojeni; to so vsi pogani (ajdi), ki žive v deželah, kamor še ni prisijala luč sv. vere in ki nimajo priložnosti, podučiti se v zveličavnih naukih sv. evangelija. Vsako leto pošlje sv. Cerkev v dežele teh nevernikov dosti gorečih misijonarjev, ki se morajo pri oznanjevanju sv. vere boriti s silnimi težavami in zaprekami, in ki večkrat dobe mučeniško krono za plačilo svojega apostolskega dela. Kdor kaj stori v ta namen, da bi podpiral te apostolske možé, bodisi z molitvijo ali s kakim drugim Bogu dopadljivim delom, ta je pravi molitveni apostelj, ker mnogim, ki tavajo v temi in smertni senci, pridobiva milost spreobrnjenja.

Taka molitev je pa tudi potrebna, ker sama beseda misijonarjeva brez milosti Božje nič ne premore. Tudi sv. Oče so nam letos, ko so oznanili izvanredno sv. leto, posebno priporočali, da naj z molitvijo in postom sprosimo obilo Božjega blagoslova katoliškim misijonom, da jih pa tudi podpirajmo po svoji moči z denarnimi pomočmi pri zidanji cerkvá, šol, samostanov in drugih naprav, ki služijo v razširjanje Božjega kraljestva na zemlji.

Druge verste neverniki so taki, ki so sicer v kerščanstvu rojeni, pa v novošegnem poganstvu izrejeni. Koliko je šol, višjih in nižjih, kjer kerščanska mladina ne dobiva nobenega ali pa ne zadostnega poduka v kerščanskem nauku, kjer se ne napeljuje k dobremu z verskimi vajami. Povsod, kjer vladajo prostozidarji, delajo najprej na to, da postane šola brezvérna; pa tudi prostomišljaki po katoliških šolah skušajo čedalje bolj ločiti šolo od cerkve, da bi tem ložje vcepili v mlada serca svoje pogubne nauke. Tu ne zadostuje več samo moliti in roke križem deržati; temuč boriti se je treba krepko in stanovitno z vsemi postavnimi sredstvi, da se odverne od šol in od mladine taka nevérna vzgoja.

V tretji versti nevernikov so tisti, ki so sicer v kerščanstvu rojeni in izrejeni, ki pa pozneje prostovoljno odpadejo od sv. vere. Odpad od vere pa je eden največjih grehov; Kristus sam pravi: „kdor ne veruje, je že sojen“, on je že na duši mertev in ljubezni božje ni več v njegovem sercu. Marsikteri izmed teh sicer terdi, da naša vera se ne zloga z njegovo pametjo, da je razsvitljen po posvetni vedi i. t. d.; toda večna resnica jih osramoti, ko pravi, da kdor prostovoljno postane neveren, postane zató, ker je „témuč bolj ljubil, kakor luč,“ in taki to zato storí, ker je njegovo djanje hudobno. Kdor hudo dela, ta otemni v sebi luč resnice ter zamori čut za to, kar je dobro in sveto. Hudobno življenje je bilo zmeraj začetek nevere, pa tudi sovraštva in preganjanja sv. Cerkve. Ne tedaj luč znanosti in prosvitljenja, ampak tema hudih del je pravi vzrok odpada od sv. vere. — Tudi teh nesrečnikov se mora kerščanska ljubezen usmiliti in iz te ljubezni hočemo darovati svoje molitve in dobra dela dobremu Pastirju in ga prositi, naj poišče te izgubljene ovce in jih zopet pripelje k skupni čedi, v sv. Cerkev.

2. Posebni nameni

molitvenega apostoljstva za mesec vinotok (oktober), in sicer zdaj za drugo polovico tega mesca, za vsak dan posebej stoji na prvo svetnik, potem namen.

16. vinotoka. S. Gal. Priporočene so: katoliške šole; duhovni in obhajanci; več božjastnih; hišni blagoslov.

17. Osemnajsta nedelja po Bink. Posvečevanje vsih cerkvá. Priporoč.: Škofje; več zanemarjenih cerkev in božjih potov; povzdiga pravega cerkvenega petja.

18. S. *Lukež*. Kerščanska umetnost in njeni pospeševalci; zboljšanje raznih neprijetnih hišnih razmér; več duhovnih vaj.

19. S. *Peter Alk*. Dub pokore in poboljšanja njim, ki so vdani strastim; več smertno bolnih; vravnava več dedščin in denarnih zadév.

20. S. *Janez Kenčan*. Spreobrnjenje nevérnikov; mnogo poslov, katerih vera in pravost je v nevarnosti.

21. S. *Uršula*. Verska odgojišča; odprava razgrajalcev; zidanje nekterih samostanov.

22. S. *Kordula*. Katoliški misijoni v Meklenburgu; mnogi malopridni sinovi in hčere; sprememba službe; obvarovanje pred boleznimi na umu in duhu.

23. S. *Janez Kapistran*. Vojaški duhovni; kerščanska serčnost pri mnogih vojaki; pijanci in igralci.

24. S. *Margareta M. Alakok*. — Razširjanje pobožnosti do Serca Jezusovega; silne redovne stiske; več očetov in mater, oslepljenih na duši.

25. S. *Krizant*. Miren duh, posebno za predstojnike in odgojitelje; srečna prodaja hiše.

26. S. *Eoarist*. Ohranjenje nedolžnosti pri otrocih; moč v skušnjavah zoper vero.

27. S. *Sabina*. Kristjani v stiski po azijskih misijonih; odvernjenje cerkvi sovražnih naklepov; grešne navade.

28. Ss. *Simon in Juda*. Misijonarji in na novo spreobrnjeni; težka opravila za Božjo čast vnetih mož; več skušenj.

29. S. *Ermelinda*. Boljša poraba milosti sv. leta; odvernjenje uagle in neprevidene smerti; več volitev v deželne zборе.

30. S. *German*. Vredniki katoliških časopisov; vstanovitev več dobrodelnih naprav; mnogo revežev v veliki potrebi.

31. S. *Volbenk*. Važne vseučiliščne zadeve; udje molitvenega apostoljstva in bratovščine presv. Jezusovega Serca, ki so v oktobru in onih, ki bodo v novembru umerli.

3. Darovanje za vsaki dan.

Gospod Jezus Kristus! V zvezi s tistim Božjim namenom, s katerim si ti sam Gospod Bogu po svojem presv. Sercu nekda na zemlji čast in hvalo skazoval in jo še zdaj v presv. Zakramentu po celem svetu do konca sveta neprenehoma skazuješ, in v posnemanje presv. Serca preblazene in vselej brezmadežne Device Marije. — Ti darujem ta dan in vsak trenutek današnjega dne vse svoje namene in misli, vse svoje občutke in želje, vse svoje opravila in besede.

(100 dni odpustka enkrat na dan. Leon XIII, 1885.)

Posebno Ti jih darujem s prošnjo: oh dodeli vsem nevernikom milost sv. vere!

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Sin dijak priporočuje svojo ljubo bolno mater, da bi jim na priprošnje N. lj. Gospé, sv. Jožefa in sv. Deodata usmiljeni Bog podelil zdravje, če je Božja volja. — Bolan duhoven prav serčno priporočen v bratovsko molitev za priprošnje Naše lj. Gospé presv. Serca, sv. Jožefa in sv. Deodata, da bi se ozdravil, ako je Božja volja. — Dve deklice, že delj časa bolni na rokah, tako, da ne morete skoraj nič delati; da bi jima ljubi Bog na priprošnje Marije D., sv. Jožefa, sv. Antona Pad. in sv. Franciška Asiškega še podelil ljubo zdravje, če je Njegova sv. volja. Zahvalo hočemo očitno naznaniti. — Enako priporoča neka sestra v gorečo molitev svojega brata, ki je popolnoma nejeveren, ter že več lét ni prejel sv. zakramentov in je v veliki nevarnosti pogubiti svojo dušo, da bi se ga Bog usmilil in pripeljal na pravo pot. — Bolna v nogah že več lét za pomoč. — Da bi vsi hišni za sv. leto prav opravili spoved in sv. Obhajilo ter odpustkov se vdeležili. — Bolna na nogi za pomoč. — Za pravo poterpežljivost.

Zahvale.

V naj večih dušnih bridkosti in obupni nevarnosti začela sem opravljati 9dnevno k Naši ljubi Gospej presv. Serca in sv. Jožefu z obljubo, če me Bog usliši, v Danici naznaniti. Še predno sem 9dnevno dokončala, zadobila sem tolažbo, zmagala sem, in zdaj sem mirna in zadovoljna. Priporočim se v molitev.

S Primorskega.
(Brez imena.)

S temi versticami bodi izrečena naj priserčniša zahvala za zadobljeno veliko milost od presv. Serca Jezusovega po priprošnji brezmadežne lurske Matere Božje in naj žalcatniše duše v vicah. Tisočera hvala tudi za vse gruge brezštevilne milosti v dušnih in telesnih zadevah. Zatecite se vsi, ki ste v skerbéh in nadlogah, zaupno k Bogu, in prečudno Vam bode pomagano. —

S. K.

Bila sem v veliki zadregi zavoljo neke prav važne reči, da si sama nisem mogla nikakor pomagati; obernila pa sem se z velikim zaupanjem k Mariji prečisti Devici in k sv. Antonu Padv.: in uslišana sem bila ter rešena na čudni način. Čast in hvala torej Mariji in sv. Antonu!

M. S.

V velikih težavah in zadregah smo bili; priporočila sem vse Naši ljubi Gospej presv. Serca in sv. Jožefu, in opravljali smo 9dnevno z obljubo, če bomo uslišani, da se po Danici zahvala razglasí. In glej, bili smo res uslišani. Bodi 1000krat češena N. lj. Gospá s sv. Jožefom! Ni zapuščen, kdor se z zaupanjem k njima obrne.

A. Ž.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. V uršulinskem samostanu so 14. t. m. tri sestre storile slovesno obljubo, namreč: Frančiška iz Štajarskega; Johana Osvald iz Idrije; Lujdgarda Rihar iz Polhovega gradca. Dve kandidatini ste bili pa preoblečene, t. j.: Terezija Kovče, z Vranskega, Terezija Martinčič, iz št. Jurja pri Svibnem, poslednja za sestro lajiko.

Kolera je zdaj precej huda na Ogerskem; v Segedinu jih je 8. t. m. zbolelo 36 in v 24 urah jih je 19 umerlo. — Tudi v naši deželi na Igu je med ondotnimi delavskimi kaznovanci dosti huda; do 10. t. m. jih je zbolelo 14, umerli so 3. — V Loškem potoku je kolera ponehala, prikazala se je pa v Černomeljskem okraju. —

Iz Tersta 10/11 1886. Mnogozasluzeni župnik pri sv. Antonu v Terstu častni kanonik g. Anton Hrovatin imenovan je skrivni kamernik Njih Svetosti Leona XIII. — Čast, komur čast, in plačilo zaslugam! Imenovani gospod odličnjak bode obhajal ta mesec 60letnico svoje nove maše.

Pri sv. Jakobu ob Savi so se 11. t. m. pričele duhovne vaje.

V Smartnem pri Kranju se 22. okt. dopoldne prično duhovne vaje v spomin 600letni odkar je bila ta fara ustanovljena.

Poterdilo. Petdeset gld. v pobožne namene sem prejel z veliko hvaležnostjo od Msr. Luka Jerana (namreč: 20 gld. za pošiljani dvojnati časnik in za knjige, drugo za misijone v južni Ameriki).

V Torinu, 5. okt. 1886. Duhoven Jan. Bosko, ki Vam naznanja naj serčnišo hvaležnost in spoštljivi poklon, moli s svojimi sirotki za Vas in na vse vaše namene, in kliče nad Vas in vaše z nebés naj boljših blagoslovov.

Duhovske spremembe.

Ljubljanski škofji: Č. g. Alojzij Puc, kurat na ljubljanskem gradu, je dobil duhovnijo Hrenoviško; č. g. Jan. Dolinar, župnik v Dolu, duhovnijo Rako; č. g. Fr. Gorišek, župnik Kresniški, pa Trato. Č. g. Anton Pajer, kapl. v Komendi, postal je administrator na Koprivniku. Prestavljeni so č. g. Dr. Jan. Janežič z Grada v Komendo; Pavel Kramar od sv. Petra k Sv. Trojici; Jan. Nemanjč od Sv. Trojice v Grad; Fr. Perpar z Boštanja v Šmarjeto pri Klev.; Jernej Zupanec iz Šmarjete v št. Rupert; Jan. Šlakar z Verhnike v Boštanj; Ant. Jaklič z Metlike na Verhniko. Razpisani ste duhovniji: Dol in Kresnice, in pa služba duhovnega pastirja na ljubljanskem gradu.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: „Iz ljubezni do Boga“ 10 gld. — Čast. g. župnik Janko Karlin 5 gld. — Č. g. B. B. 2 gld. — M. J. 3 gld. — Neimenovana dobrotnica 5 gld. — Čast. g. župnik Greg. Jakelj 2 gld. — Prečast. g. dekan Fr. Vidic 5 gld. — Č. g. duh. pastir J. Dernovšek 2 gld. — Č. g. kapl. Fr. Mekinec 2 gld. — Neimen. prijatelj 6 gld. — Č. g. Š-k 5 gld. — Č. g. Fr. P. 2 gld. — Č. g. župn. Al. Puc 3 gld. 30 kr. — Č. g. stoljni kapl. M. Kolar 2 gld. — Čast. g. J. E. Vovk, župn. v Šent-Jerneji, 5 gld. — Č. g. Jan. Nagode, duh. pomočnik v Šent-Jerneji, 2 gld. — Čast. g. župn. Ant. Klemen 2 gld. — „Brez imena“ 2 gld. — Milgsp. proš. dr. A. Jarc 5 gld.

Za sv. Detinstvo: J. K. „Ad intentionem Jubilaei“ 1 gld. 20 kr. — Po č. g. Šimnu Zupanu katehetu 10 gld. — J. Križaj 5 gld. — Iz Kranja po Antoniji Fajfar 3 gld. 25 kr. — Preč. g. župnik Jan. Rozman 10 gld. — Z Ježice 18 gld. 60 kr.

Za poškodovane v Berdski fari: F. M. na L. 1 gld. — Č. g. Prim. Peterlin 2 gld. — Z Dražgoš 1 gld. 50 kr. — Neimen. dobrotnica 5 gld. — Z Rudnika 1 gld. 50 kr. — Č. g. J. Dernovšek 3 gld. — Duhoven v Ljubljani 20 gld. — Neimenovane dobrotnice 10 gld. — R. 60 kr. — Č. g. B. B. 5 gld.

Za pogorelce na Uncu: Č. g. Prim. Peterlin 2 gld. — „Brez imena“ 1 gld. — Z Rudnika 1 gld. 50 kr. — Duhoven v Ljubljani 30 gld. — Č. g. B. B. 5 gld.

Za pogorelce v Repnjah: Č. g. J. Dernovšek 5 gld. — Za afrikanski misijon: G. c. kr. poštni oficijal 1 gld. za odkupovanje otrok v Dahomeju.

Za razširjanje sv. vere: „V namen sv. leta“ M. J. 13 gld.

Za redovnice v Tuzli: Č. g. B. B. 5 gld. — Za bratovščino sv. Jožefa za duše v vicah: Po č. g. P. Jožefu 1 gld. 70 kr.

Za zvonove v Sarajevem: Po č. P. Jožefu 2 gld. — Za kristjane v Tonkinu: M. J. 10 gld. — J. Križaj 5 gld.

Za bratovščino N. lj. Gospé: Po č. P. Jožefu 2 gld. — Za sveto leto: Z Dobernič 85 gld. po č. g. J. Karlinu. — Za misijon ranjc. V. Lah-a: „Brez imena“ 1 gld. — Za bratovščino sv. Leopolda: Milgsp. proš. dr. A. Jarc 5 gld.

Za misijone v Aziji in Afriki: Milgsp. proš. dr. A. Jarc 10 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. M. T.: Prav vstregli; lepa hvala. Neimen.: O dobroti misijona pri drugi priložnosti Vašo dogodbo. — G. Z. Če bo le moč. Lepa hvala!